

הוראה ולמידה של משחק ה-Ultimate Frisbee

מאת חן זלצר

בעבודה זו ארצה להתייחס לכמה היבטים הקשורים למשחק ה-Ultimate Frisbee ולדרך בה נלמד בכיתה. ראשית אתייחס ללמידה: צורת הלמידה בה התלמיד לומד את חוקי המשחק דרך יצירת ידע אישי ולא על ידי חיקוי, העתקה, הדגמה, צפייה או הסבר היא צורת למידה מעניינת מאוד שבאופן אישי לא יצא לי להתנסות בה בעבר. בכל קורסי המדריכים שעברתי בחיי שמו דגש משמעותי על צורת הלמידה "הקונבנציונלית", בה התלמיד לומד בדרך כלל על ידי צפייה בהדגמת המדריך או על ידי הסבר מילולי מפורט. שמחתי ללמוד ולהתנסות בדרכי הוראה חדשות שעובדות כמו קסם ואף השתמשתי בהן באימוני הקבוצות שאני מעבירה באופן פרטי. הדהים אותי לגלות שדרך למידה זו עובדת בכל הגילאים, בכל המינים ובכל סוגי האימונים. חשוב לי לציין שבאופן אישי אני מתחברת מאוד לדרך בה נלמד השיעור ולאופן שבו הוא מתנהל. הסדר בשיעור רק מוכיח לי שמורה יכול להעביר כל מה שירצה ברוע ובשקט ואין צורך לצעוק או "לבלבל את המוח" בהרבה הסברים. תלמיד ילמד טוב יותר תוך כדי עשייה.

בעיניי, הקשיים שחווה חלק מהתלמידים בתחילת השיעורים היו תהליכי למידה שבסופו של דבר הובילו ללמידה ולהפנמה – אין מיקוד ב'איך ללמד' אלא בעיקר באופן שבו התלמיד לומד. העובדה שבסוף השיעור אכן התנהל משחק רק מוכיחה את עמדתי.

שנית אתייחס למשחק עצמו: משחק ה-Ultimate Frisbee היה חדש עבורי. לא ידעתי איך לזרוק את צלחת הפריסבי או לתפוס אותה, ומובן שלא ידעתי את חוקי המשחק. לא שיחקתי בו בבית הספר או בתיכון, ובווינגייט נחשפנו אליו רק השנה. גם בשעות הפנאי שלי אני מעדיפה לעסוק בספורט עממי או אישי, ואם נוצר מצב שאני משחקת בקבוצה, המשחקים הם כדורגל, כדורסל, מחננים ועוד משחקים פופולאריים אחרים.

לאחר הכרות עם המשחק במעט השיעורים שהיו לנו נוכחתי לדעת שזה משחק מהנה מאוד, המשפר יכולות רבות מלבד כושר גופני. המשחק מאתגר גופנית וקוגניטיבית, דורש שיתוף פעולה בקבוצה וגיבוש בין חברי הקבוצה, יש כאן שילוב של יכולת תכנון ואסטרטגיה ובנוסף,

מביא המשחק משב רוח מרענן בעולם המשחקים, שברובו מוכר לנו כעולם שכולו משחקי כדור. יכולת השליטה בצלחת הפריסבי דורשת מיומנות תפיסה ומיומנות זריקה שונות מאלו של כדור ולכן, לימוד ותרגול של מיומנויות אלה עשוי לשפר אצל התלמיד את היכולת להתאים את הזריקה ואת התפיסה שלו לחפץ בו משתמשים במשחק.

דבר נוסף שאהבתי במשחק ה-Ultimate Frisbee היה החוקים. ממה שראיתי בשיעורים, לימוד ה-Ultimate Frisbee יכול להיות פשוט מאוד מפני שהחוקים של המשחק הם פשוטים יחסית להבנה. אהבתי את ההדרגתיות בה נלמד המשחק בשיעורים שלנו. כך הבנתי את החוקים ויכולתי ליישם אותם במשחק. בנוסף, זה הקל עליי לזכור את החוקים למקרה שאשחק עם חברי או כאשר אתן לתלמידים שלי לשחק בשיעור במשחק זה. באופן כללי נהניתי מאוד מהמשחק. כמו כן, הבנתי בקלות רבה את חוקיו, למרות שבדרך כללי אני לא מתחברת כל כך למשחקים קבוצתיים. מכך אני יכולה להסיק שתלמידים עם כישורים שונים יוכלו להתחבר למשחק הזה ואולי אפילו לשחק בו בשעות הפנאי שלהם. באשר אליי, אני חושבת שכמורה וכמאמנת אשתמש בהחלט במשחק זה ואנצל הזדמנות מתאימה להעביר אותו לתלמידיי, לחניכיי ואולי אפילו לחברי.

לסיום, ארצה להתייחס לסרטונים שצורפו למטלה. לדעתי, הלמידה באמצעות הסרטונים אפקטיבית מאוד מפני שכל תלמיד נורמטיבי נמצא רוב שעות היום מול המחשב או כל מסך אחר, לכן צפייה בסרטון היא דרך לגטימית לעניין את התלמיד ולגרום לו לרצות ללמוד עוד על המשחק. באופן אישי אני יכולה לומר, שהסרטון המלמד על חוקי המשחק ועל הטקטיקות עזר לי מאוד. ייתכן שאשתמש בו לקראת השיעור הבא. שאר הסרטונים עוררו בי השראה ואפילו קצת קינאה על השליטה המדהימה בצלחת הפריסבי וביכולות המשחק. במהלך הצפייה בסרטונים נדהמתי לראות רמה גבוהה מאוד של משחק ה-Ultimate Frisbee ורמה גבוהה מאוד של שליטה בצלחת הפריסבי עצמה - מיומנות שעדיין לא קיימת אצלי. הופתעתי לדעת, שהספורט הזה פופולארי במיוחד בארצות הברית. בסך הכל, הצפייה במשחקים שבסרטונים הייתה מהנה מאד. לא תיארתי לעצמי שאתעניין במשחק עד כדי כך אבל עכשיו אני בהחלט נלהבת, בזכות הסרטונים האלו!

בנוסף, הופתעתי לגלות עד כמה אגרסיבי ודינאמי הספורט הזה לעומת מה שחשבתי. בהתחלה חשבתי שהמשחק מעט משעמם מפני שאסור לזוז עם צלחת הפריסבי ביד ושהוא לא מערב תנועה באותה התדירות כמו כדורסל או כדורגל אך עכשיו אני מבינה שברמה מקצועית יותר ובשטח גדול יותר המשחק הזה בהחלט דינאמי, אנרגטי ומאתגר. הצפייה בסרטונים גם חיזקה אצלי את הדעה שהענף הזה לא מפותח מספיק בישראל, כמו שאר ענפי הספורט, ויש מקום לפתח אותו יותר, לשווק יותר, ללמד ולחשוף אותו לקהל הרחב. לדעתי, חשוב להכיר את המשחק לתלמידים בבתי הספר. אפשר גם לפתוח חוגים במועדונים בשעות אחר הצהריים, בתקווה שיום אחד תהיה בישראל אגודה ממוסדת ומסודרת שאולי תתפתח לליגה ארצית עם שחקנים, עם מאמנים ואפילו עם אוהדים. אשמח להמשיך ללמוד בקורס "משחקי נפש" עוד משחקים חדשים, מעניינים ומאתגרים כמו זה ולהציג אותם בקבוצות שאני מאמנת ובבית הספר בהתנסות בהוראה.